

...töitä
...ttiedok-
...t hyväksi.
...eroksella
... puolue-
...i noin 67
...aisten ää-

...kokuussa kävimme katso-
...massa Kokkolan teatterissa
...lksenin Nukke koti-näytel-
...män.

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja Mar-
jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
jäsentä: Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen ja

...taa, ja lisäksi olemme osallis-
...tuneet Pohjanmaan piirin
...kokouksiin. Kokoomuksen
...puoluekokoukseen ja Ko-
...koomusnaisten edustajako-
...koukseen.
...Puheenjohtaja Marjatta
...Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

...män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
...tui 10 kokoomuslaista Kau-
...havalta. Syyskuussa meillä oli
...oma myynti- ja esittelypöytä
...Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
...ja joulumyyjäiset olivat vuo-
...rossa joulukuussa.

Tutkimusmatkoja sanomalehtien sähköisiin arkistoihin

Lehtien arkistot opetuskäytössä ■ Tehtäviä perusopetuksen yläluokille ja toiselle asteelle

Laatinut Antti Ahola aineenopettajakoulutuksen soveltavan harjoittelun pedagogisena työnä

Sisältö

Aihekokonaisuus 1: Ilmastonmuutos

1. Valtioiden vaikutus ilmastonmuutokseen. <i>Tehtävä yläluokille</i>	4
2. Yhteiskunnallinen ympäristövastuu. <i>Tutkielmatehtävä yläluokille yritysten ympäristövastuusta</i>	5
3. Ihmiskunnan vaikutus ilmastonmuutokseen. <i>Tulkintatehtävä toiselle asteelle</i>	6
4. Yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen. <i>Tehtävä yläluokille ja toiselle asteelle</i>	7
5. Toimijat ilmastonmuutoksessa. <i>Tehtävä toiselle asteelle energiatuotantoalan toimijoista</i>	8

Aihekokonaisuus 2: Suomi ja tulevaisuus

6. Suomi ja tulevaisuus. <i>Ehyyttävä projektitehtävä lukioon</i>	9
---	---

Aihekokonaisuus 3: Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

7. Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa! <i>Tehtävä yläluokille</i>	10
8. Järjestö voi vaikuttaa! <i>Tehtävä toiselle asteelle</i>	11
9. Argumentointitehtävä <i>yläluokille sanomalehtien yleisönosastoista</i>	12
10. Mihin voi vaikuttaa? <i>Johdatus kansanäänestysinstituutioon yläluokille ja toiselle asteelle</i>	13
11. Vaikuttava ryhmäprojekti <i>yläluokille ja toiselle asteelle</i>	14
12. Osallistuminen koulun omaan toimintaan. <i>Yläluokat ja toinen aste</i>	15
13. Osoitetaan mieltä! <i>Tehtävä toiselle asteelle</i>	16
14. Kollaasi lakkotoiminnasta. <i>Tehtävä työntekijöiden oikeuksista toiselle asteelle</i>	17
15. Kuka tyydyttää tarpeemme? <i>Toinen aste</i>	18

Aihekokonaisuus 4: Historia ja historiallinen näkökulma

16. Mikael Agricola. <i>Tehtävä yläluokille</i>	19
17. Oman paikkakunnan historia. <i>Projektitehtävä paikallishistoriasta ja muistitiedosta yläluokille sekä lukioon, soveltaen myös alaluokille</i>	20
18. Meidän miehemme/naisemme maailmalla. <i>Tutkimustehtävä yläluokille</i>	21
19. Suuret suomalaiset. <i>Tehtävä yläluokille ja lukioon</i>	22
20. Historialliset tapahtumat meidän silmin. <i>Kaksiosainen tehtävä Suomen sodista sekä keskiajasta yläluokille ja lukioon</i>	23
21. Historia välineenä mediassa ja politiikassa.....	24

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja

taa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokouksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokouksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Ohjeita tehtäväpaketin käyttäjälle

- Tehtäviä saa vapaasti muokata ja soveltaa. Ne ovat räätälöityjä juuri Sinun tavoiteitasi ja luokkaasi varten. Tehtäviä voi myös liittää sähköiseen oppimisympäristöön.
- Sähköiset arkistot eivät ole tehtävien itsetarkoitus vaan väline oppimiseen. Tehtävissä hyödynnetään myös muita tiedonlähteitä kuten oppikirjoja.
- Tehtäviä ei ole sidottu tiettyihin oppiaineisiin, sillä ne soveltuvat useisiin aiheisiin riippuen käytöstä. Myös oppiaineiden väliset yhteisprojektit on mahdollista toteuttaa tehtävien avulla.
- Lisämateriaalia sopii käyttää, kuten kirjallisuutta, tutkimuksia, raportteja yms.
- Kursivoitu teksti, jollainen löytyy joidenkin tehtävien alusta, toimii johdatteluna yhteiskunnalliseen keskusteluun ja kontekstiin. Laatijan idea on, että se jätettäisiin tehtävänantoon keskustelun aloittamiseksi ja motivaation herättäjäksi.
- Tehtävien yhteydessä sivun alaosassa on opettajalle tarkoitettu maininta tehtäviin liitetyistä teemoista ja pedagogisista tausta-ajatuksista sekä vihjeitä työskentelyyn. Sen voi jättää pois, jos tehtävää käyttää valmiina opetusmonisteena tai liittää tehtäväksi verkko-oppimisalustalle.
- Osa tehtävistä vaatii oppilailta paljon omatoimisuutta ja itsekuria. Tämän vuoksi laajimpia projektitehtäviä kannattaa tarkastaa aika ajoin. Vaiheistus ja väliraportointi toimivat tässä hyvin.
- Sähköisten arkistojen käyttö voi aluksi olla hieman hankalaa.

Tässä muutamia vinkkejä:

1. Monilla hakusanoilla osumia tulee paljon ja siksi rajaaminen on tärkeää. Rajaamista voi tehdä ajallisesti tai lisähakusanoilla and-sanalla erotettuina toisistaan.
2. Mitä nuorempia oppilaat ovat, sitä enemmän he tarvitsevat tukea sähköisten arkistojen käytössä. Tiedonhakua voi helpottaa esimerkiksi valmiiksi etsityillä hakuosumilla tai opettajan vihjeillä.
3. Mitä paremmin opettaja on tutustunut erilaisten hakujen tuloksiin, sitä paremmin hän voi auttaa oppilasta ongelmatilanteen yli.
4. Hakukoneen omat ohjeet kannattaa lukea huolellisesti läpi. Erilaisin komennoin voi rajausta tehostaa.

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja

...taa, ja lisäksi olemme osallis-
...tuneet Pohjanmaan piirin
...kokouksiin. Kokoomuksen
...puoluekokoukseen ja Ko-
...koomusnaisten edustajako-
...koukseen.
...Puheenjohtaja Marjatta
...Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
sä kokouksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

...män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
...tui 10 kokoomuslaista Kau-
...havalta. Syyskuussa meillä oli
...oma myynti- ja esittelypöytä
...Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
...ja joulumyyjäiset olivat vuo-
...rossa joulukuussa.

Ilmastonmuutos

1. Valtioiden vaikutus ilmastonmuutokseen

Millä tavalla eri valtiot vaikuttavat ilmastonmuutokseen? **Perehtykää ryhmissä** ensin oppikirjan tietoon koskien Yhdysvaltoja, Kiinaa ja Eurooppaa. Pohjatiedot kerrattu-
anne ja yhdessä aihetta pohdittuanne **etsikää** sanomalehtien sähköisistä arkistoista
kyseenomaisia toimijoita käsittelevät lehtijutut. **Etsikää** esiin myös kansainväliset ym-
päristösopimukset sekä -raportit. **Verratkaa** sanomalehtijuttujen antamaa informaa-
tiota oppikirjan esittämään. Onko valtioiden toimintatavoissa tapahtunut muutosta
parempaan tai huonompaan? **Kirjatkaa ylös**, miten eri valtiot vaikuttavat ilmaston-
muutokseen. **Verratkaa** myös eri valtioiden ekologisia jalanjälkiä. Voitte tutkia myös
muuta valtioita tai valtioryhmiä! **Laatikaa** tutkimuksestanne juliste ja esitelkää työnne
muulle luokalle.

Vihjeitä hakusanoiksi: IPCC, Rion sopimus, Kioton sopimus, ilmastopaneeli, ilmasto-
ryhmä, ekologinen jalanjälki.

Teemat: Valtioiden vaikutus ilmastonmuutokseen, ekologinen jalanjälki

Erilaiset toimijat vaikuttavat eri tavoin ilmastonmuutokseen. Tehtävässä oppilaiden tulee yhdis-
tellä sekä vertailla oppikirjan ja sanomalehtien antamaa informaatiota. Tehtävä vaatii oppilailta
pohjatietojen kertaamista, joka on osa tehtävää. Tehtävä on myös sovellettavissa yhteistoimin-
nallisesti!

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen johtamiseen
kuului puheenjohtaja Mar-
jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
jäsentä: Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen ja

...taa, ja lisäksi olemme osallis-
...tuneet Pohjanmaan piirin
...kokouksiin. Kokoomuksen
...puoluekokoukseen ja Ko-
...koomusnaisten edustajako-
...koukseen.
...Puheenjohtaja Marjatta
...Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

...män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
...tui 10 kokoomuslaista Kau-
...havalta. Syyskuussa meillä oli
...oma myynti- ja esittelypöytä
...Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
...ja joulumyyjäiset olivat vuo-
...rossa joulukuussa.

Ilmastonmuutos

Todellisuuden määrittelyssä yritykset ovat usein varsin aktiivisia. Toisaalta sanomalehdillä on suuri vastuu siinä, kuinka paljon palstatilaa kukin toimija saa ja millaista informaatiota on tarjolla lukijoiden ymmärryksen kehittämiseksi. Kansainväliset ympäristösopimukset perustuvat vastuuseen: mitä enemmän ympäristöä kuormittaa, sitä suurempi on myös vastuu.

2. Yhteiskunnallinen ympäristövastuu

Suurimmat monikansalliset yritykset voivat olla vaikutusvaltaisempia kuin pienet valtiot. Piirtäkää aluksi yhdessä luokan kanssa taululle tai posterille yhteinen miellekartta, johon opettajan avustuksella kirjataan ylös keskeiset tuotemerkit ja monikansalliset yritykset.

Valitse yksi näistä yrityksistä ja tutki sanomalehtien arkistoista sitä koskevia lehtijuttuja liittyen ilmastonmuutokseen. Millä keinoin yritys on osallistunut sanomalehtikeskusteluun ilmastonmuutoksen suhteen? Onko yritys vaikuttanut ihmisten todelliseen elinympäristöön positiivisesti vai negatiivisesti? Millaisia tekoja/investointeja yritys on suorittanut? **Laadi** näiden kysymysten pohjalta yrityksestä lyhyt tutkielma, jonka **esittelet luokalle** ja jätät opettajalle arvioitavaksi.

Teemat: Yritykset ja ilmastonmuutos, ympäristöfilosofia, vastuu

Yritykset saattavat olla valtioitakin merkittävämpiä vaikuttajia ilmastonmuutokseen. Oppilas laatii tästä pienen tutkielman/esityksen.

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja

... ta, ja lisäksi olemme osallis-
... tuneet Pohjanmaan piirin
... kokouksiin. Kokoomuksen
... puoluekokoukseen ja Ko-
... koomusnaisten edustajako-
... koukseen.
... Puheenjohtaja Marjatta
... Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

... män kesäkokous Alahärmän
... Power Parkissa, jonne osallis-
... tui 10 kokoomuslaista Kau-
... havalta. Syyskuussa meillä oli
... oma myynti- ja esittelypöytä
... Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
... ja joulumyyjäiset olivat vuo-
... rossa joulukuussa.

Ilmastonmuutos

3. Ihmiskunnan vaikutus ilmastonmuutokseen

Ilmastonmuutos on ilmiö, josta on olemassa ristiriitaista tietoa. On väitetty, ettei tapah-
tumaketju ole ihmisen toiminnasta johtuvaa ja että todistamamme säätilan muutokset
kuuluvat luonnollisen lämpötilojen vaihtelun piiriin. Onkin tärkeätä oppia tulkitsemaan
vastaanottamaansa informaatiota sekä tutkimaan tiedon taustoja.

Etsikää ryhmissä sanomalehtien sähköisistä arkistoista lehtijuttuja ilmastonmuutok-
sesta. **Verratkaa** viimeisten 15 vuoden ajanjaksoa edeltävään vuosisataan kiinnittäen
huomiota mm. väestölukuun, liikenteeseen, lämpötiloihin, tuotantoon, sähkönkulu-
tukseen yms. **Kirjatkaa ylös** tieteelliset tutkimustulokset ja **kiinnittäkää erityistä huo-
miota** siihen, mistä tieto on peräisin ja millaisessa asemassa kirjoittaja tai haastateltu
asiantuntija on. **Laatikaa** lopputuotokseksi A3-kokoinen juliste aiheesta, johon voitte
myös nitoa tulostetut sanomalehtiartikkelit kiinni.

Vihjeitä hakusanoiksi: IPCC, Rion sopimus, Kioton sopimus, ilmastopaneeli, ilmasto-
ryhmä, ekologinen jalanjälki.

Laadi alle taulukko, jonka kahteen rinnakkaiseen sarakkeeseen kirjaat löytämäsi tie-
dot.

--	--

Teemat: Ilmastonmuutos, ihmisen vuorovaikutus ympäristön kanssa

Ihmisen roolista ja vaikutuksesta ilmastonmuutokseen on kertynyt paljon todistusaineistoa,
mutta silti skeptikot pitävät ilmaston lämpenemistä luonnollisena lämpötilojen vaihteluna. Teh-
tävässä oppilaat johdatellaan tähän teemaan ja he arvioivat vastaanottamansa informaation
taustoja.

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja

...taa, ja lisäksi olemme osallis-
...tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokoomuksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

...män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Ilmastonmuutos

*Sanomalehtien keskustelupalstat ovat varsin suosittuja. Tämän tehtävän kautta tu-
tustut keskusteluihin. Ne ovat helppo keino osallistua todellisuuden määrittelyyn
sekä hieno tapa hioa argumentointitaitojasi sekä kirjallista ilmaisuasi.*

4. Yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen

Seuraa sanomalehtien keskustelupalstoja koskien ilmastonmuutosta, energiapolitiik-
kaa ja kulutustapoja. **Arvioi** kuinka perusteltuja näkemyksiä eri ihmiset ovat kirjoitta-
neet. Onko kyseessä mielipide vai yrittääkö kirjoittaja myös todistaa väitteitään todek-
si? Millaiseen aineistoon kirjoittaja todistelunsa perustaa? **Perehdy** näistä sinua eniten
kiinnostavaan aiheeseen ja **osallistu** keskusteluun! **Tue väitteesi** oppikirjaan tai muu-
hun luotettavaan kirjalliseen lähteeseen.

Vihjeitä hakusanoiksi: ilmastonmuutos, kasvihuonekaasu, IPCC, Rion sopimus, Kio-
ton sopimus, ilmastopaneeli, energiapolitiikka, ekologinen jalanjälki, kasvihuone-
ilmiö.

Toinen oiva tapa löytää juttuja on kirjoittajan nimen käyttäminen. Esimerkiksi ympä-
ristöpolitiikan asiantuntijat ja tutkijat niin yliopistoista kuin muiltakin kentiltä usein kir-
joittavat keskustelupalstoille. Sanomalehtijutuista löydät tällaisia aktiivisia henkilöitä ja
tahoja.

Teemat: Ilmastonmuutos, sanomalehtien keskustelupalstat, argumentointi, osallistuminen

Sanomalehtien yleisöosastoilla lukijoiden oma ääni saa etusijan. Oppilaita on syytä kannustaa
osallistumaan keskusteluun ja kiinnittämään huomiota argumentoinnin tasoon. Tehtävä harjoit-
taa myös oman mielipiteen muotoilemista. Tehtävä sisältää vihjeitä, joiden avulla harjoitellaan
tiedonhakua.

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja Mar-
jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
jäsentä: Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen ja

taa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokoomuksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Ilmastonmuutos

Sanomalehtiä lukiessa ei helposti avaudu tapahtumien kronologinen jatkuvuus tai muutos. Monesti asiat esitetään tai luetaan historiattomasti, ikään kuin kyseenomaisen artikkelin esittämä tapahtuma/ilmiö olisi aina ollut näin. Taustat myös jäävät tarkistamatta. Tämän vuoksi tässä tehtävässä perehdytään teemaan melko syvällisesti ja avataan historiallinen näkökulma.

5. Toimijat ilmastonmuutoksessa - tutkielma

Energiantuotanto on yksi kynnyskysymys mietittäessä niitä toimia, joilla ympäristönkuormitusta pyritään vähentämään. Erityisesti hiilen, maakaasun ja öljyn tuotanto on vaa'an kielen asemassa. **Valitse yksi energiantuotantoala**, jonka toiminnasta teet tutkielman. **Etsi** sanomalehtien sähköisistä arkistoista tuon alan suur yritysten kannanottoja koskien ilmastonmuutosta. Mikä on yrityksen mielestä ihmisen rooli ilmaston lämpenemisessä? Onko yritys investoinut ympäristöystävällisempään teknologiaan tai toimintaan? Miten yritys suhtautuu poliittisiin päätöksiin ja sitoviin sopimuksiin, joiden kautta yksityistä sektoria pyritään ohjaamaan ympäristöä säästävään suuntaan? **Etsi vastauksia** näihin kysymyksiin. **Laadi aikajana** viimeisen kymmenen vuoden tärkeimmistä tapahtumista. **Kirjaa** aikajanaan mahdollinen muutos yrityksen asenteessa ja toiminnassa. **Esitä valmis tutkielmasi** luokalle aikajanan avulla joko taululla tai Powerpoint-esityksenä.

Vihjeitä hakusanoiksi: ExxonMobil, Fortum, Shell, Gasprom, Rosneft.

Teemat: Energiantuotanto, yritysten ja julkisen vallan suhde, ratkaisun löytäminen

Sanomalehtiä lukiessa helposti hämärtyy ilmiöiden historiallisuus. Toimijan muuttaessa toimintalogiikkaansa lukijan on välillä vaikea havaita, millainen tilanne vallitsi ennen muutosta. Tehtävä orientoi oppilasta seuraamaan kirjoittelua pidemmällä aikavälillä.

Muu toiminta Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja Mar-
jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
jäsentä: Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen jataa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin, Kokoomuksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-**Vuoden 2007 tapahtumia**
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-män kesäkokous Alahärman
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Suomi ja tulevaisuus

6. Suomi ja tulevaisuus - projektitehtävä

Muodostakaa 3–4 hengen ryhmiä. Jokainen ryhmä valitsee kaksi seuraavista oppiaineista: maantieto, biologia, yhteiskuntaoppi, historia, uskonto, psykologia, terveystieto, filosofia. **Miettikää ryhmissä seuraavia kysymyksiä:** millaisia tulevaisuuden haasteita Suomi ja suomalaiset tulevat kyseenomaisten oppiaineiden näkökulmista kohtamaan? Eli mitkä ovat näiden alojen *avainkysymykset*, joihin suomalaisten on kyettävä sopeutumaan tai joihin ripeimmin tarvitsemme vastauksia? Keitä kaikkia nämä haasteet koskettavat?

Etsikää pohjatiedot oppikirjasta. **Seuratkaa** sanomalehtien kirjoittelua aiheesta. **Seulokaa** juttuja esiin myös lehtien sähköisistä arkistoista. **Hakekaa** ohjausta ja vihjeitä eri oppiaineiden opettajilta.

Eteneminen: kukin ryhmä valmistelee aiheestaan tiiviin esityksen yhteiseen istuntoon. Esitys toimii alustuksena, jonka jälkeen kuulijat voivat esittää kysymyksiä tai vaatia tarkennuksia. Tämän jälkeen luokassa keskustellaan esityksen pääteemoista ja mietitään, kuinka oppiaineen näkökulmasta esitetään ratkaisuja näihin avainkysymyksiin? Millaisia ratkaisuja on esitetty? Jääkö jokin tärkeä seikka kokonaan huomioimatta?

Jokainen ryhmä laatii projektistaan kirjallisen tuotoksen, joka asetetaan istunnon jälkeen näytille.

Näkökulmia pohdintaan: Pohjoismaiden suhde Eurooppaan, globalisaatio, ihminen lapsena ja työntekijänä sekä eläkeläisenä, sukupolvet, valtioiden väliset suhteet, talous, liikenne, ympäristö, luonto, muuttoliikkeet, uskontojen kohtaamiset, länsimainen kulutus, aliravitsemus/ylipainoisuus, ryhmäkäyttäytyminen ym.

Teemat: Tulevaisuuden haasteet, oppiaineiden ja opettajien yhteistyö, monitieteisyys

Globalisaatio on teemana varsin haastava, sitä on vaikea hallita vain yhden oppiaineen näkökulmasta. Tämän projektitehtävän tarkoituksena on haastaa oppilaita itse ryhmittelemään ajatuksiaan ja hakeutumaan omin neuvoin erilaisille tiedonlähteille. Opettajat voivat myös johdatella aiheeseen ”X ja Suomen tulevaisuus” oman oppiaineensa yhteydessä.

toita
ntiehok-
on hyväksi.
erroksella
li puolue-
sai noin 67
alaisten ää-

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja Mar-
jatta Seppä-Lassila lisäksi 9
jäsentä: Siipa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Rui-
vanen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen ja

taa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokoomuksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

man kesäkokous Alahärmin
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

7. Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa!!

Toimivan kansalaisyhteiskunnan taustat ovat aktiiviset kansalaiset. Ihmisten oma-aloitteisen toiminnan toteutuminen vaatii tuekseen vapaan tiedonkulun ympäristön tapahtumista. **Perehtykää** ryhmissä sanomalehtien kirjoitteluun. **Etsikää** nuoria kuntalaisia koskettavia juttuja. Jokainen ryhmä valitsee itselleen oman teeman. Ehdotuksia näihin löytyy tehtävänannon lopussa. **Lukekaa** päivittäin sanomalehtiä ja seuloakaa myös sanomalehtien sähköisen arkistot viimeisten vuosien osalta läpi. Opettajan määräämän ajan jälkeen **esitelkää** luokalle lyhyt yhteenveto löydöstänne. **Kiinnittäkää lukiessanne huomiota** kirjoituksen pääkohtiin eli siihen, mitä kirjoittaja korostaa.

Jatkotehtävänä keskustelkaa luokassa, kuinka vahvasti sanomalehtien tulisi mielestänne huomioida nuoret lukijat?

Teemaehdotuksia:

- harrastukset/vapaa-aika
- kesätyöt/työharjoittelu
- koulu osana paikkakuntaa
- nuorten suhde politiikkoihin/kunnanpäättäjiin
- nuorisovaltuustot
- nuorisokoulu
- elämäntapa ja kulutus
- internet tiedonlähteenä ja -välittäjänä
- nuoret kirjojen/elokuvien/pelien käyttäjinä
- rahankäyttö
- keksi itse sinua kiinnostava aihe!

Teemat: Aktiivinen kansalaisuus, sanomalehtien jatkuva seuraaminen

Tässä tehtävässä oppilaita kannustetaan seuraamaan sanomalehtikirjoittelua, jolla PISA-jatkotutkimusten mukaan on suotuisia vaikutuksia koulumenestykseen. Aikataulu jää opettajan päätettäväksi. Päävastuu on oppilaalla itsellään, mutta opettajan on syytä seurata työn etenemistä vaiheittain.

toita
ntiehok-
on hyväksi.
eroksella
li puolue-
sai noin 67
alaisten ää-

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja Mar-
jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
jäsentä: Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Rui-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen ja

taa, ja lisäksi olemme osallis-
tunteet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokouksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koormusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokouksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

män kesäkokous Alahärmin
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

Kansainvälisissä tutkimuksissa (Civics-tutkimus) on osoitettu, että suomalainen 14–15-vuotias nuoriso ei ole kiinnostunut järjestötoiminnassa. Johtuuko tämä Suomen taloudellisesta tilanteesta? Onko kyse voimattomuuden tunteesta? Onko politiikasta tullut vain hallintoa, jolloin järjestötoimintaan osallistutaan ainoastaan hedonistisessa harrastusmielessä?

8. Järjestö voi vaikuttaa!

Valtioiden ja yritysten lisäksi monet järjestöt ja kansalaisliikkeet pyrkivät vaikuttamaan yhteiskuntaan ja ympäristöön esimerkiksi tiedottamalla tärkeiksi kokemistaan asioista. **Pohtikaa ensin yhdessä** luokan kanssa, mitä järjestöjä te tunnette entuudestaan? Kirjatkaa ne taululle.

Valitse jokin järjestö tai liike ja **etsi** tietoa sen toiminnasta. **Seulo** sanomalehtien sähköisistä arkistoista onko se ottanut kantaa lehdistössä käytävään keskusteluun tai päässyt asiantuntijan asemaan artikkelissa. Millaisia tapahtumia järjestö on järjestänyt? Millaisia teemoja se nostaa esiin? Millainen vastuu mielestäsi sanomalehdistöllä on kertoa tällaisesta toiminnasta? Lopuksi **käykää paneelikeskustelu** luokassa otsikolla 'järjestötoiminnalla on merkitystä ja vaikutusta'.

Vihjeitä: Amnesty, Repu, Seta, Dodo, WWF, Martat, Greenpeace, Luonnon Ystävät, Transparency International, VPK, SPR, Mannerheimin lastensuojeluliitto, vapaaehtoisen vanhustenhoito.

Teemat: Kansalaisliike, kolmas sektori, osallistuminen

Kansainvälisissä tutkimuksissa (IEA/Civics) on osoitettu, että suomalainen 14–15-vuotias nuoriso ei ole kiinnostunut järjestötoiminnassa. Onko kyse voimattomuuden tunteesta vai vähäisestä kosketuspinnasta? Jos tehtävä innostaa oppilaita, voisi järjestöjen edustajia pyytää vierailulle toimintaansa esittelemään.

toita
ntiehok-
on hyväksi.
eroksella
li puolue-
sai noin 67
alaisten ää-

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Rui-
vanen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja

taa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokouksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokouksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

man kesäkokous Alahärmin
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

9. Avoin keskustelu on demokratian perusta!

Yleisöosastolla lukijat saavat aktiivisen roolin. Siellä he voivat ottaa kantaa, korjata mahdollisia asiavirheitä ja avata uusia näkökulmia. Täten se on merkittävä osa demokraattista järjestelmää! Keskustelu eri aiheista voi jatkua pitkäänkin. **Ota** yksi sinua ja lukijoita askarruttanut teema tarkastelun alle ja **katso** millaisia kirjoituksia mielipidesivuilta löytyy. **Jaotte**le ne eri kategorioihin riippuen siitä ovatko kirjoittajat asian puolesta vai vastaan. **Muodosta asiasta oma mielipide** ja **kirjoita** kantaottava juttu valitsemaasi sanomalehteen.

Vihje: Etsi ensin yksi keskustelua herättänyt kirjoitus. Tämän kirjoituksen kirjoittajan nimeä käyttämällä hakusanana sanomalehtien sähköisissä arkistoissa saat helposti jatkokeskustelun esiin!

Keskusteluaiheita:

- nuorten työllistyminen
- koulutus kunnassasi/lähiseudulla/Suomessa
- ympäristöteemat
- lapsiperheen asema
- harrastusmahdollisuudet
- vähemmistöt
- maaltamuutto

Teemat: Aktiivinen kansalaisuus, mielipideosasto, argumentointi

Mielipiteen muotoileminen on tärkeä kansalaistaito, johon liittyvät kiinteästi asianmukaiset perustelut. Oppilaiden temperamenttieroit ovat kuitenkin suuret, joten kirjallinen ilmaisu soveltuu toisille paremmin kuin väittely luokkatilanteessa. Lisäksi tämä tehtävä kehottaa oppilaita käyttämään taitojaan koulun ulkopuolella.

toita
tiedok-
on hyväksi.
Nukkekotinäytel-
man.

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Rui-
vanen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja
Puheenjohtaja *Marjatta
Seppä-Lassila* oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokouksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

män kesäkokous Alahärmin
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

Kansanäänestykset ovat tärkeä osa demokraattista toimintaa, joka antaa äänestäjille suoran vaikutusmahdollisuuden. Oman mielipiteen ilmaiseminen lisää äänestäjien luottamusta yhteiskuntaan sekä omaan elämänhallintaansa.

10. Kuka voi vaikuttaa?

A. Kansanäänestys on tärkeä instituutio, jossa äänestäjät pääsevät osallistumaan yhteisten asioiden ajamiseen. **Perehdy** oppikirjaan ja kertaa aihe. **Sukella** sitten sanomalehtien sähköisiin arkistoihin ja **katso** millaisissa asioissa kansanäänestystä on käytetty viimeisten vuosien aikana. **Poimi** myös erilaisia kirjoituksia liittyen kansanäänestykseen, niitä saattaa löytyä niin yleisöosastoilta kuin pääkirjoituksista. **Muodosta** tämän jälkeen oma mielipide: milloin kansanäänestys on tarpeellinen? Vertailukohteena voit käyttää mm. Ruotsin yhteiskunnan ratkaisuja.

B. Suomessa äänestettiin EU-jäsenyydestä syksyllä 1994, silloin jäsenyyden kannattajat voittivat vajaan seitsemän prosentin turvin. **Perehdy** sanomalehtien sähköisiin arkistoihin ja vastaa seuraaviin kysymyksiin:

- Miten muiden Pohjoismaiden äänestys vaikutti Suomen äänestystulokseen?
- Miten suomalaiset reagoivat äänestystulokseen? **Kokoa** vastaus eri väestöryhmittäin (maanviljelijät/kaupunkilaiset, Etelä-Suomi/Pohjois-Suomi, nuoret/vanhat).

Vinkki: eri sanomalehdet edustavat eri lukijakuntia.

* Lisätehtävä: **tee** tutkielma kansanäänestyksen käytöstä Euroopan tai Pohjoismaiden historiassa. Lähteinä voit käyttää sanomalehtien lisäksi opettajan suosittelemia kirjoja.

Teemat: Demokratia, suora vaikuttaminen, yhteiskunnan legitimitetti

Kansanäänestykset ovat tärkeä osa demokraattista toimintaa. Äänestyksissä kansalainen saa suoran vaikutusmahdollisuuden. Suora vaikutusmahdollisuus lisää äänestäjien luottamusta yhteiskuntaan ja omaan elämänhallintaansa. Ensimmäinen osio soveltuu yläluokille ja toiselle asteelle, jälkimmäinen toiselle asteelle.

toita
ntiehok-
on hyväksi.
erroksella
li puolue-
sai noin 67
alaisten ää-

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Rui-
vanen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja

taa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokoomuksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

män kesäkokous Alahärmin
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

11. Vaikuttava ryhmäprojekti

Tämän ryhmäprojektin tarkoituksena on saada aikaan todellisia reaktioita ja vaikutuksia lähiympäristöön! Mikä on se ilmiö koulussasi/kaupunginosassasi/kunnassasi, johon haluaisit vaikuttaa, mutta et tiedä miten?! **Keskustele, kysy neuvoa, haastattele, seulo sanomalehtien arkistoista teemaa käsittelevät jutut esiin.** Valitse toteutustapa: pamfletti sanomalehden mielipideosastolle, tietopiste tai mielenilmaus lähikaupan kulmalla, juliste, aamunavaus, kirje kansanedustajalle yms. Tätä vaihetta varten tarvitset apua, joten **kokoa ympäriltäsi joukko** 'samanhenkistä porukkaa'.

Opettaja antaa tarvittaessa neuvoa. Tärkeintä on, että *teillä on oma viesti*, joka myös saavuttaa kohdeyleisönsä.

Teemat: Aktiivinen kansalaisuus, oppilaan suhde lähiympäristöön, toiminta, vaikuttaminen

Tämä projektitehtävä seurailee vapaan järjestötoiminnan mallia. Etsitään tärkeä teema, johon halutaan vaikuttaa. Valitaan sopiva media/tuotos/tempaus ja tehdään se! Aloite on oppilailla, opettajan roolina on ohjalla tuotoksia rakentavaan suuntaan ja antaa toimintaehdotuksia.

toita
ntiedok-
on hyväksi.
erroksella
li puolue-
sai noin 67
alaisten ää-

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Rui-
vanen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja

taa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokoomuksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.

Puheenjohtaja *Marjatta
Seppä-Lassila* oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia

Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

män kesäkokous Alahärmin
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

Civic-tutkimuksen mukaan suomalaisten nuorten osallistuminen koulun omaan järjestötoimintaan on kansainvälisen keskiarvon alapuolella. Mistä tämä johtuu? Tehtävässä aktivoidutaan miettimään lähiympäristön asioita ja otetaan niihin yhdessä kantaa.

12. Osallistuminen koulun omaan toimintaan

Millaisia keinoja teillä on yhdessä ottaa kantaa teitä kiinnostaviin teemoihin? Onko oppilaskunnallanne hallitusta tai omaa lehteä? **Muodostakaa 4–6 hengen ryhmä** ja aloit-
takaa aivoriihi! **Valitkaa** teitä kiinnostava, kouluanne koskeva ilmiö, joka kaipaa mieles-
tänne parannusta. **Kirjoittakaa** aiheesta lehteenne, **laatikaa** ehdotuksenne puolesta
kirjelmä/vetoomus tai **järjestäkää** yhteinen mielenilmaus koulunne pihalla! **Etsikää**
taustatietoa sanomalehtien sähköisistä arkistoista, sillä jo kirjoitetuissa artikkeleissa on
saatettu käsitellä valitsemaanne teemaa. Mitä muita tiedonlähteitä voisi löytää??

Mahdollisia aiheita:

- koulukiusaaminen
- välitunnit
- kerhotoimintaa
- valinnaiset kurssit
- oppilaskunta
- harrastusmahdollisuudet
- koulun verkkosivut
- aamunavaukset
- keksi oma aihe

Teemat: Oppilaskunta, vaikuttaminen koulussa, mikropolitiikka.

Kuinka aktiivinen oppilaskunta koulustanne löytyy? Onko oppilailta omaa lehteä? Tällä tehtävällä oppilaita aktivoidaan miettimään lähiympäristön asioita koulun välityksellä. Opettajilla on merkittävä rooli oppilaiden toimintaympäristön luomisessa.

toita
ntiehok-
on hyväksi.
eroksella
li puolue-
sai noin 67
alaisten ää-

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Rui-
vanen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja

taa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokoomuksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

män kesäkokous Alahärmin
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

Mielenosoitus on toimintaa, mikä ei jätä ketään kylmäksi. Toiminta on suoraa ja siihen liittyy usein vahvoja ennakko-oletuksia. Myös tasapuolinen uutisointi on vaikeaa. Eriytyisen ongelmallista on laitton toiminta, joka helposti saa eniten julkisuutta ja leimaa siten koko toimintaa. Tehtävän tarkoituksena on rakentavasti perehtyä tähän ilmiöön ja hälventää tietämättömyyden sumuverhoa.

13. Osoitetaan mieltä!

Mielenosoitus on varsin näyttävä keino saada äänensä kuuluville. Sanomalehdistössä on käyty keskustelua mielenosoitusten tapahtumista ja kansalaisoikeuksien rajoittamisesta. **Etsi** sanomalehtien sähköisistä arkistoista artikkeleita liittyen mielenosoituksiin. **Laadi paperille aikajana**, johon kirjaat lehdistön antaman informaation avulla tapahtumien etenemisen. **Tutki eri** lehtien uutisartikkeleita, kolumneja sekä pääkirjoituksia. Millaisia asioita korostetaan? Kuinka paljon mielenilmaisun järjestänyt taho saa puheenvuoroja? Pysyykö sanomalehti neutraalina?

Lopuksi **käykää luokassa paneelikeskustelu**, jossa otatte kantaa sananvapauden toteutumisen ja yleisen järjestyksenpidon ongelmaan.

Mielenosoituksia:

- Smash Asem -mielenosoitus, syyskuu 2006
- Göteborg vuonna 2001, EU-huippukokous
- Genova vuonna 2001, G8-huippukokous

Teemat: Mielenosoitus, sananvapaus, kansalaisoikeudet, järjestys.

Smash Asem -mielenosoitus sai paljon huomiota lehdistössä ja herätti myös laajempaa yhteiskunnallista keskustelua. Myös sanomalehtien uutisoinnin laadusta kiisteltiin. Oppilaiden olisi kyettävä punnitsemaan vastaanottamaansa informaatiota ja mahdollisuuksien mukaan käytettävä useampia tiedonlähteitä. Medialogiikka on myös huomioitava, sillä toiset keinot saada julkisuutta ovat menestyksekkäämpiä kuin toiset.

toita
ntiehdo-
on hyväksi.
eroksella
li puolue-
sai noin 67
alaisten ää-

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Rui-
vanen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja
taa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokoomuksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja Marjatta
Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia

Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

män kesäkokous Alahärmin
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

Lakko on ajankohtainen aihe liittyen työntekijöiden oikeuksiin ja mahdollisuuksiin vaikuttaa tapahtumiin työpaikoillaan. Nykyisen globalisaation aiheuttama ns. Kiina-ilmiö on saanut aikaan toivottomuuden tunteet; ikään kuin mikään ei voisi näitä kasvottomia voimia estää. Tämän vuoksi on tärkeää analysoida lakkokirjoittelua.

14. Kollaasi lakkotoiminnasta

Työpaikoilla ja työmarkkinoilla lakko on työntekijöiden ja ammattiyhdistysliikkeen äärimmäinen keino vastustaa työnantajien toimia. Monet lakot ovat olleet vaikutuksiltaan niin laajoja, että ne ovat ylittäneet uutiskynnyksen. **Jakautukaa 3–4 hengen ryhmiin.** **Etsikää** sanomalehtien sähköisistä arkistoista uutisia eri alan lakoista kahdelta eri vuosikymmeneltä (1990- ja 2000-luku) siten, että jokainen ryhmä keskittyy yhteen alaan ja ajanjaksoon. **Kirjatkaa ylös** perustiedot lakkoon johtaneista syistä, sen kestosta ja ratkaisusta. Jos artikkeleissa kirjoitetaan myös ulkopuolisten mielipiteistä, niin kääntyvätkö ne toisen osapuolen kannalle? Millä tavalla valtiolta pyrki vaikuttamaan tapahtuneeseen? Tehtävää varten voitte perehtyä myös ammattiliittojen omaan lehdistöön. **Laatikaa** tältä pohjalta luokan yhteinen kollaasi/lehti, johon kokoatte kaikkien ryhmien löydöt sekä tutkimustulokset. **Tehkää** yhteinen yhteenveto, jossa analysoitte eroja eri alojen sekä ajanjaksojen välillä.

Teemat: Globalisaatio, Kiina-ilmiö, työntekijöiden ja työnantajan suhde.

Ajankohtainen aihe liittyen työntekijöiden oikeuksiin ja mahdollisuuksiin vaikuttaa tapahtumiin työpaikoilla. Nykyisen globalisaation aiheuttama, ns. Kiina-ilmiö on aiheuttanut toivottomuuden tunteita, ikään kuin mikään ei voisi näitä kasvottomiksi leimattuja voimia estää. Tämän vuoksi on tärkeää analysoida uutisointia koskien lakkoja.

toita
ntiehok-
on hyväksi.
eroksella
li puolue-
sai noin 67
alaisten ää-

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja *Mar-
jatta Seppä-Lassila* lisäksi 9
jäsentä: *Sirpa Kyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Rui-
vanen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen* ja

taa, ja lisäksi olemme osallis-
tuneet Pohjanmaan piirin
kokouksiin. Kokoomuksen
puoluekokoukseen ja Ko-
koomusnaisten edustajako-
koukseen.
Puheenjohtaja *Marjatta
Seppä-Lassila* oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

män kesäkokous Alahärmin
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Yksilö voi vaikuttaa yhteiskunnassa

Monet nykyisessä yhteiskunnassamme vakiintuneen aseman saavuttaneet instituutiot ovat lähteneet liikkeelle vapaaehtoisesta toiminnasta. Sosiaali- ja terveydenhoito on tästä hyvä esimerkki! Eli ensin on ollut tarve, johon jokin taho on toiminnallaan vastannut. Onkin siis tärkeää tarkastella, millaisia tarpeita ja toimijoita yhteiskunnassamme on.

15. Kuka tyydyttää tarpeemme?

Valitse jokin inhimillinen tarve tai puute. **Etsi** tietoa tahoista, jotka ovat pyrkineet vaikuttamaan kyseiseen ilmiöön. **Tutki**, miksi kyseenomainen henkilö/ryhmä on ryhtynyt toimintaan. Mikä on motiivi ja mitä hyötyä toiminnasta on? **Seulo** sanomalehtien sähköisiä arkistoista juttuja liittyen tähän ilmiöön: kuka/ketkä ovat saaneet äänensä kuuluville julkisuudessa?

Kirjoita aiheesta lyhyt esse. **Anna** se luokkatoverillesi luettavaksi ja kommentoitavaksi. **Lue** ja kommentoi itse hänen esseensä. Kirjoittakaa kommentaarit erilliselle paperille opettajan arviointia varten.

Mahdollisia teemoja:

- työllisyys
- asuntopolitiikka, asunnottomuus
- ympäristö ja luonto
- henkinen kasvu
- köyhät, työttömät
- harrastusmahdollisuudet
- terveys, mielenterveys
- maahanmuuttajat

Teemat: Yhteiskunnalliset haasteet, erilaisten toimijoiden esittely

On olemassa ongelmia, joihin monet pyrkivät vaikuttamaan ja antamaan tukea. Toisiin, arka-luonteisempiin ongelmiin taas ei puolestapuhujia löydykään kovin helposti. Tehtävän tarkoituksena on osoittaa oppilaille, että toiminnan taustalla on aina joukko ihmisiä, joiden motiivit vaihtelevat.

Muu toiminta

Historia ja historiallinen näkökulma

16. Mikael Agricola

Vuosi 2007 on nimetty Mikael Agricolan kansalliseksi juhlavuodeksi, sillä hänen kuolemastaan tulee 450 vuotta. Millainen henkilö oli tämä uskonpuhdistaja ja suomen kirjakielen isä? **Etsi** sanomalehtien sähköisistä arkistoista tietoa tästä henkilöstä. **Laa-di** vihkoosi aikajana, johon merkitset tärkeimmät tiedot hänen elämästään ja saavutuksistaan. Lisäksi **mieti**, miksi tänä päivänä monet arvostavat häntä eräänä tärkeimmistä henkilöistä Suomen historiassa, vaikka Agricolan elinaikana 1500-luvulla Suomi oli kiinteä osa Ruotsin valtakuntaa? Pääset vastauksen lähteille perehtymällä suomalaisiin omana kansakuntana sekä etsimällä sanomalehdistä niitä väitteitä, joiden avulla Agricolan merkitystä perustellaan.

Viimeisenä pohdintatehtävä koko luokalle: tulisiko Agricolan hauta mielestänne siirtää Viipurista Suomeen? Jos tulisi, niin minne?

Kirjaa alla olevaan tilaan luettelo niistä lähteistä, joita käytit tässä tehtävässä. **Mieti** opettajan/luokan kanssa, mikä niistä antaa luotettavinta tietoa ja miksi?

Temat: Suomalaisuus, historiallinen ajattelutapa.

Tässä tehtävässä oppilaat tarvitsevat opettajan ohjausta sekä pohjatietoja suomalaisuudesta ja Suomen historiasta. Tehtävä on laadittu 7–8-luokkalaisille, joten haastetta riittää! Oppilaiden pohjatieto aiheesta voi olla varsin niukkaa, mutta ennen kaikkea historiallisen näkökulman avautuminen on tärkeä tavoite.

...töitä
...nttiedok-
...ön hyväksi.
...ierroksella
...yli puolue-
...sai noin 67
...alaisten ää-

...kokuussa kävimme katso-
...massa Kokkolan teatterissa
...Ibsenin Nukkekotinäytel-
...män.

Muu toiminta

...Tammikuussa luovutimme
...2 Niinistön kirjaa kaupun-

...Yhdistyksen hallitukseen
...kuului puheenjohtaja Mar-
...jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
...jäsentä: Sirpa Kyriäinen,
...Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
...vainen, Riitta Isokangas, Lea
...Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
...la Pirttinen, Lea Puotinen ja

...taa, ja lisäksi olemme osallis-
...tuneet Pohjanmaan piirin
...kokouksiin. Kokoomuksen
...puoluekokoukseen ja Ko-
...koomusnaisten edustajako-
...koukseen.
...Puheenjohtaja Marjatta
...Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

...män kesäkokous Alahärmän
...Power Parkissa, jonne osallis-
...tui 10 kokoomuslaista Kau-
...havalta. Syyskuussa meillä oli
...oma myynti- ja esittelypöytä
...Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
...ja joulumyyjäiset olivat vuo-
...rossa joulukuussa.

Historia ja historiallinen näkökulma

17. Oman paikkakunnan historia

Kuinka hyvin tunnet paikkakuntasi historiaa? Millaisia merkittäviä tapahtumia muistelaan edelleen? **Muodostakaa** 3–4 hengen ryhmä. **Etsikää** ensin sanomalehtien sähköisistä arkistoista artikkeleita, joissa käsitellään paikkakuntaanne ja sen historiaa. Löytääksenne lisätietoa **haastatelkaa** paikallisia ihmisiä, joiden muistitieto ulottuu pitkälle ajassa taaksepäin. Haastateltavat voivat olla sukulaisia kuten isovanhempia tai sitten tuntemattomia. Iäkkäät ihmiset varmasti mielellään kertovat paikkakunnastanne heidän lapsuudessaan. Mitä useampaa henkilöä haastattelette, sitä useamman näkökulman saatte talletettua ja sitä luotettavampi on historiasta hahmotettava kuva! Jos paikkakunnastanne on kirjoitettu historiikki, niin **perehtykää** myös siihen. **Laati-kaa** keräämästänne aineistosta tutkielma ja **kirjoittakaa** siitä kuvaus paikallislehteenne tai koulun omaan lehteen!

Teemat: Paikallisuus, muistitieto, erilaiset tiedonlähteet

Tehtävän keskiössä on tiedon etsintä ja rakentaminen siten, että oppilaalle annetaan asiallisen pohjustuksen jälkeen aktiivinen rooli toimia tutkijana. Tehtävä johdattelee elävän muistitiedon luo ja konkretisoi historian tapahtumiksi lähiympäristössä. Projektista voisi tehdä jokavuotisen, jolloin uusi materiaali haastatteluineen voitaisiin koota omaksi, jatkuvasti kasvavaksi ns. eläväksi arkistoksi! Lisäksi oppilaat voisivat lukea kokoamiaan tarinoita esimerkiksi vanhainkodissa toisille vanhuksille. Soveltamismahdollisuuksia tässä tehtävässä riittää.

...töitä
...ntiehdok-
...ön hyväksi.
...ierroksella
...yli puolue-
...sai noin 67
...alaisten ää-

...kokoussa kävimme katso-
...massa Kokkolan teatterissa
...Ibsenin Nukkekotinäytel-
...män.

Muu toiminta

...Tammikuussa luovutimme
...2 Niinistön kirjaa kaupun-

...Yhdistyksen hallitukseen
...kuului puheenjohtaja Mar-
...jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
...jäsentä: Sirpa Kyriäinen,
...Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
...vainen, Riitta Isokangas, Lea
...Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
...la Pirttinen, Lea Puotinen ja

...taa, ja lisäksi olemme osallis-
...tuneet Pohjanmaan piirin
...kokouksiin. Kokoomuksen
...puoluekokoukseen ja Ko-
...koomusnaisten edustajako-
...koukseen.
...Puheenjohtaja Marjatta
...Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

...män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
havalta. Syyskuussa meillä oli
oma myynti- ja esittelypöytä
Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
ja joulumyyjäiset olivat vuo-
rossa joulukuussa.

Historia ja historiallinen näkökulma

18. Meidän miehemme/naisemme maailmalla

Millaisia historiallisia henkilöitä on kotoisin kotiseudultasi? **Valitse** yksi tällainen henkilö, joka on päässyt vaikuttavaan asemaan yhteiskunnassa. **Laadi** hänestä henkilöprofiili, josta löytyvät tärkeimmät asiatiedot sisältäen mm. hänen lapsuutensa kuvauksen paikkakunnallasi. Tämän jälkeen **perehdy** sanomalehtien sähköisiin arkistoihin. **Kiinnitä huomiota** millaisiin asioihin henkilö on ollut vaikuttamassa. Onko henkilö pyrkinyt kehittämään paikkakuntanne oloja? Jos kyseessä on vielä elossa oleva henkilö niin **ota häneen yhteyttä** ja **haastattele** häntä! **Laadi** kysymykset yhdessä opettajasi kanssa. **Toteuta** henkilöstä ja hänen merkityksestään esittely A3-kokoiselle paperiarkille.

Temat: Paikalliset henkilöt, henkilöhistoriallinen tutkimus

Keskus - periferia - vastakkainasettelu vie helposti yksioikoiseen ajattelutapaan; myös pieniltä paikkakunnilta on ponnistettu yhteiskunnallisesti merkittäviin tehtäviin. Oppilaat perehtyvät paikkakunnalla syntyneisiin/vaikuttaviin merkkihenkilöihin.

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

Yhdistyksen hallitukseen
kuului puheenjohtaja Mar-
jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
jäsentä: Sirpa Kyriäinen,
Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
vainen, Riitta Isokangas, Lea
Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
la Pirttinen, Lea Puotinen ja

...taa, ja lisäksi olemme osallis-
...tuneet Pohjanmaan piirin
...kokouksiin. Kokouksen
...puoluekokoukseen ja Ko-
...koomusnaisten edustajako-
...koukseen.
...Puheenjohtaja Marjatta
...Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokouksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

...män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
...tui 10 kokoomuslaista Kau-
...havalta. Syyskuussa meillä oli
...oma myynti- ja esittelypöytä
...Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
...ja joulumyyjäiset olivat vuo-
...rossa joulukuussa.

Historia ja historiallinen näkökulma

Kansalaisuus ja suomalaisuus ovat käsitteitä, jotka ovat saaneet erilaisia sisältöjä eri aikoina historiassamme. Suurin suomalainen -kilpailu vuoden 2004 lopulla herätti paljon kiinnostusta ja innostusta mutta myös keskustelua siitä millaisia puolia muistamme tai haluamme muistaa historiallisista henkilöistä.

19. Suuret suomalaiset

Vuonna 2004 järjestettiin Suomessa Suurin suomalainen -kilpailu, jonka voittajan lopulta valitsivat kansalaiset. Kilpailu herätti keskustelua niistä perusteista, joiden mukaan tällainen henkilö tulisi valita. Lisäksi historialliset henkilöt helposti esitetään yksipuolisesti unohtaen hänen monipuolinen persoonansa ja perintönsä. *Kuka sinun mielestäsi oli 1800-luvun suurin suomalainen? Mieti* ensin ryhmän sekä opettajan kanssa, millaisia saavutuksia sinä arvostat. Tämän jälkeen **etsi** sanomalehtien arkistoista vuodelta 2004 artikkeleita, joissa esitellään kilpailun ehdokkaita kyseiseltä vuosisadalta. Jos et löydä niistä tarpeeksi informaatiota, **etsi** tietoa myös muista lähteistä. **Laadi** henkilöstä lyhyt henkilöhistoriallinen esitelmä sekä *perusteltu* arviosi siitä, miksi juuri hän on sinun suurin suomalaisesi! Vaihtoehtoisesti voit antaa tukesi myös jollekin ihmisjoukalle tai -ryhmälle, jos tämä tuntuu luontevammalta!

Vihje: Oiva tapa päästä alkuun on etsiä henkilöä/ryhmää koskevia merkkipäiviä. Usein historiallisia ihmisiä juhlistaan tasavuosin syntymän tai kuoleman jälkeen. Voisiko tämän avulla löytää sopivia lehtikirjoituksia?

Teemat: Suomalaisuus, kansalaisliike, suurmiehet ja -naiset, historia nykypäivän silmin

Suuret suomalaiset -kilpailun aiheuttama sanomalehtikirjoittelu toimii oivana lähtökohtana nuoren oman mielipiteen muodostumiselle. Kilpailu tarjoaa myös käyttökelpoisen väylän tämän päivän joukkoviestinnästä historiaan ja sen opiskeluun. Tehtävän aikarajausta voi opettaja muokata omiin tarkoituksiinsa sopivaksi, sen voi vaihtoehtoisesti tarkentaa esimerkiksi 1500-lukuun.

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

...Yhdistyksen hallitukseen
...kuului puheenjohtaja Mar-
...jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
...jäsentä: Sirpa Kyriäinen,
...Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
...vainen, Riitta Isokangas, Lea
...Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
...la Pirttinen, Lea Puotinen ja

...taa, ja lisäksi olemme osallis-
...tuneet Pohjanmaan piirin
...kokouksiin. Kokoomuksen
...puoluekokoukseen ja Ko-
...koomusnaisten edustajako-
...koukseen.
...Puheenjohtaja Marjatta
...Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiri-
ssä kokoomuksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

...män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
...tui 10 kokoomuslaista Kau-
...havalta. Syyskuussa meillä oli
...oma myynti- ja esittelypöytä
...Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
...ja joulumyyjäiset olivat vuo-
...rossa joulukuussa.

Historia ja historiallinen näkökulma

20. Historialliset tapahtumat meidän silmin

A. Sodat Suomen historiassa

Valitse jokin sinua kiinnostava sota, johon Suomi on ottanut osaa joko itsenäisenä tai osana toista valtakuntaa. **Kertaa aihe** ensin oppikirjasta. **Etsi** sanomalehtien sähköisistä arkistoista juttuja, joissa siitä on kirjoitettu. Tutkimus kannattaa aloittaa miettimällä merkkipäiviä: kuinka monta vuotta on sodan syttymisestä/päätymisestä? **Pohdi** ryhmässä ja opettajan kanssa: kuinka sodan syttyminen/lopputuloksena selitetty? Vastaako tämä oppikirjan antama selitys? Millaisia piirteitä tapahtuneesta nostetaan esiin? Jos ristiriitoja ilmenee, niin **keskustelkaa** niistä yhdessä luokan kanssa.

Laadi aiheesta tutkielma, jossa esittelet sodan historialliset pääkohdat sekä mielenkiintoisimmat tapahtumat ja henkilöt. Lisäksi **kerää** lehtijutut työhösi liitteiksi.

B. Keskiäika nykyajan kirjoittelussa

Keskiäika on varsin mielenkiintoinen aikakausi, johon helposti liitetään monenlaisia merkityksiä. Useasti tähän ajanjaksoon kytketään joko mystisiä ja ihannoivia piirteitä tai sitten negatiivisia näkemyksiä. **Kertaa** ensin oppikirjoista aikakauden yleiskuva. Tämän jälkeen **perehtykää** pareittain sanomalehtien sähköisiin arkistoihin. Selvittäkää minkälaisia asioita keskiajan elämästä nostetaan esiin. Onko kirjoittajan näkökulma ymmärtävä, kantaottava vai neutraali? Tämän jälkeen **keskustelkaa** luokassa, miksi keskiajan ihmisiin on vaikea suhtautua neutraalisti.

Vihjeitä hakusanoiksi: keskiaika, keskiaika *and* kirkko/sota/ juhla/kuolema/sankari

Vaihtoehtoinen tehtävä: **Selvitä** kirjoitettujen lehtijuttujen sävy (positiivinen/neutraali/negatiivinen). **Suhteuta** tulokset toisiinsa laskemalla kuinka monta lehtijuttua edustaa kutakin sävyä. **Voit vertailla** myös eri ajanjaksoina kirjoitettuja juttuja keskenään. Mitä tuloksista voi päätellä?

Teemat: Suomi ja sodat, keskiaika, tiedonhaku ja -vertailu, historia nykyajassa

Tasaisin väliajoin sanomalehdissä kirjoitetaan Suomen sodista ja keskiajasta. Tilanteesta ja kirjoittajasta riippuu, millaisia asioita esiin nostetaan. Tehtävät haastavat oppilaan vertailemaan sanomalehtijuttuja oppikirjan tietoihin ja opettavat samalla tiedonhakua.

Muu toiminta

Tammikuussa luovutimme
2 Niinistön kirjaa kaupun-

...Yhdistyksen hallitukseen
...kuului puheenjohtaja Mar-
...jatta Seppä-Lassilan lisäksi 9
...jäsentä: Sirpa Kyriäinen,
...Maija-Liisa Olli, Kaija Roi-
...vainen, Riitta Isokangas, Lea
...Kari, Anne-Mari Karling, Ul-
...la Pirttinen, Lea Puotinen ja

...taa, ja lisäksi olemme osallis-
...tuneet Pohjanmaan piirin
...kokouksiin. Kokouksen
...puoluekokoukseen ja Ko-
...koomusnaisten edustajako-
...koukseen.
...Puheenjohtaja Marjatta
...Seppä-Lassila oli Pohjan-

Vuoden 2007 tapahtumia
Eduskuntavaalit on käyty,
ja hallitusneuvottelut ovat
käynnissä. Vaasan vaalipiiris-
sä kokouksen tulostavoite
täyttyi ja saimme kolmannen
kansanedustajan omasta vaa-

...män kesäkokous Alahärmän
Power Parkissa, jonne osallis-
tui 10 kokoomuslaista Kau-
...havalta. Syyskuussa meillä oli
...oma myynti- ja esittelypöytä
...Kauhavan 20-vuotisjuhlassa,
...ja joulumyyjäiset olivat vuo-
...rossa joulukuussa.

Historia ja historiallinen näkökulma

21. Historia välineenä mediassa ja politiikassa

Historiallisia henkilöitä ja tapahtumia käytetään mediassa tukena sekä taustoittajana erilaisille ilmiöille. Kuinka totuudenmukaisia ja tieteellisesti kestäviä tällaiset argumentit ovat? **Muodostakaa 3–4 hengen ryhmä** ja ottakaa tarkastelunne keskiöön yksi historiallinen henkilö/tapahtuma/aikakausi/ilmiö, jonka käyttöön sanomalehdistössä perehdytte. **Esikää** sanomalehtien sähköisistä arkistoista lehtijuttuja ja mielipidekirjoituksia, joissa valitsemanne aihe esiintyy. **Laatikaa** tästä tutkielma, jossa arvioitte näitä tapauksia: miten historiaa käytetään uutisissa, kuinka paljon ja kuinka asiantuntevasti? Voit vertailla esimerkiksi henkilöitä tai sanomalehtiä keskenään. Alkuun **laatikaa johdanto**, jossa esittelette valitsemanne aiheen asianmukaisesti.

Ehdotuksia aiheiksi:

- suomalainen sisu
- muslimien esittäminen perustavanlaatuisesti erilaisina
- Ryti/Mannerheim/Kekkonen/muu suur mies tai -nainen poliitikkojen puheissa
- suomalaiset Venäjän/venäläisyyden asiantuntijoina
- sukupuoliroolien esittäminen pysyvästi erilaisina, ”historiallisena faktana”
- keksi oma, sinua askarruttava aihe!

Teemat: Historian välinearvo taustoittajana ja perusteluiden lähtökohtana

Historia on suunnaton varasto ilmiöitä, joita käytetään vertailukohtana, esimerkkinä ja omien argumenttien tukena. Usein kirjoitukset ovat onnistuneita, toisinaan ne taas eivät kestä syvempää tarkastelua. Oppilaat perehtyvät tähän, laativat arvioita ja oivaltavat asian omakohtaisesti.